

DATUM 21 september 2017
ONS KENMERK 404838
BEHANDELD DOOR Coby Zondag
TELEFOON (035) 2157
629...
BIJLAGEN 1
BETREFT Onderwijskansenbeleid

Geachte leden van de raad,

Op 13 september 2017 is het onderwijskansenbeleid in de commissie besproken. Naar aanleiding van de beraadslagingen van de commissie heb ik toegezegd het voorstel aan te passen en in procedure te brengen voor de vergadering van de commissie Samenlevingszaken van 15 november en de raadsvergadering van 6 december (**T17/202**). Na heroverweging van mijn toezeggingen en de beraadslagingen kom ik, in overleg met het college, terug op mijn toezegging van uitstel van besluitvorming.

Naast onderstaande schriftelijke toelichting op ons besluit wil ik u graag een mondelinge toelichting geven en u de gelegenheid bieden eventuele vervolgvragen te stellen.

Dit kan op maandag 25 september van 19.00 tot 20.00 uur en op dinsdag 26 september van 18.00 tot 19.00 uur. Beide gelegenheden vinden plaats in de Tuinkamer van het gemeentehuis.

De volgende overwegingen zijn doorslaggevend geweest:

- het proces van het Onderwijskansenbeleid is een gezamenlijk proces. Hetgeen hier nu voor ligt is een mooie basis waarop we verder gaan bouwen, het Onderwijskansenbeleid is niet in beton gegoten. De beraadslagingen en toezeggingen in de commissie passen in deze lijn en zijn in het Onderwijskansenbeleid ingepast.
- peuters van ouders met een laag inkomen kunnen dan ook vanaf 1 januari 2018 aan de peuterspeelzaal deelnemen.
- uitstel van besluitvorming leidt tot uitvoeringsproblemen voor de harmonisatie van het peuterspeelzaalwerk voor de 740 peuters, de ouders, de uitvoerende organisaties en de gemeente. De nieuwe aanpak zou dan pas na de zomervakantie gerealiseerd kunnen worden.
- de extra kosten die met het uitstel tot de zomervakantie gemoeid zijn, zijn inmiddels geschat op ten minste € 280.000.
- nieuwe aanbieders hebben hiermee de mogelijkheid om gebruik te maken van deze nieuwe regeling.
- we willen samen met de scholen een nieuwe start maken, door samen verder invulling te geven aan de maatwerkplannen en de afstemming van budgetten om zo de doorgaande (leer)lijn te borgen.

Tijdstip van besluitvorming

Al minstens 8 jaar wordt over harmonisatie van het peuterspeelzaalwerk gesproken. Toch wordt pas nu een voorstel voor besluitvorming aan de raad voorgelegd.

Het gemeentelijk besluitvormingsproces is inderdaad laat in gang gezet. Zeker gezien het feit dat de wet per 1 januari 2018 in werking treedt. Een deel van de late actie op dit onderdeel heeft te maken met onze

beleidsfocus op de decentralisaties. Maar voor een groot deel heeft het te maken met de late wettelijke besluitvorming waarop ook veel andere gemeenten hebben gewacht. De wettelijke besluitvorming vond plaats op 30 mei 2017. Op deze datum is zowel de Wet harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk als de Wet innovatie en kwaliteit kinderopvang door de Eerste Kamer aangenomen.

Integratie van peuterspeelzaalwerk

Inhoudelijk zijn peuterspeelzaalwerk en kinderdagverblijven naar elkaar toegegroeid. Waarom niet peuterspeelzaalwerk in kinderdagverblijven laten opgaan?

Wettelijk gezien is peuterspeelzaalwerk straks een vorm van kinderopvang.

Het maatschappelijk belang van peuterspeelzaalwerk is de voorbereiding op het basisonderwijs door kortdurende gerichte ontwikkelingsstimulering.

Een kinderdagverblijf wordt door ouders in eerste instantie gebruikt voor de goede, veilige opvang van kinderen op tijdstippen waarop zij geen zorg kunnen bieden. Naast de verzorgingstaak richt het kinderdagverblijf zich op de ontwikkeling van de kinderen.

Voor de duidelijkheid is schematisch het verschil en de overeenkomst tussen peuterspeelzaal en kinderdagverblijf weergegeven.

	Kinderopvang	
	Peuterspeelzaal	Kinderdagverblijf
Maatschappelijk belang	Kortdurende gerichte ontwikkelingsstimulering als voorbereiding op de basisschool	1.Goede, veilige opvang aan kinderen gedurende de tijd dat ouders geen zorg kunnen bieden 2.Ontwikkelingsstimulering als voorbereiding op de basisschool
Openstelling	Vergelijkbaar met het onderwijs, maximaal 3,5 uur per dag	Hele of halve dagen
Deelname	2,5 tot 3,5 uur op 2 dagen	Maximaal 11 uur per dag op 5 dagen.
Leeftijd	2 of 2,5 tot 4 jaar	0 tot 4 jaar
Aantal weken per jaar	Schoolweken (40 per jaar)	48 tot 52 weken
Deelnemers	40% peuters van ouders zonder recht op kinderopvangtoeslag 60 % peuters van ouders met kinderopvangtoeslag	Overwegend kinderen van ouders die recht hebben op kinderopvangtoeslag. In een enkel geval kinderen van ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag.

Zoals uit het schema blijkt, is het peuterspeelzaalwerk en het kinderdagverblijf meer naar elkaar toegegroeid in de loop der jaren. Kinderopvangorganisaties kunnen uiteraard peuterspeelzaalwerk aanbieden, zoals nu reeds Koningskinderen doet. De kwaliteit van de voorziening voor peuters moet via de subsidieregeling gewaarborgd worden.

Verkleining kansenongelijkheid

Tijdens de behandeling van de nota Onderwijskansenbeleid in de commissie van 13 september hebben diverse partijen aandacht gevraagd voor de rol die de gemeente kan spelen in het bestrijden van kansenongelijkheid.

Wat mij betreft kijk ik zeer kritisch naar de gemeentelijke rol in deze. En dat geldt voor mij niet alleen voor wat betreft het passend onderwijs, maar ook voor de voorschoolse voorzieningen.

Natuurlijk moeten we de rol, de verwachtingen, de taken en verantwoordelijkheden van zowel onderwijs als de gemeente ten aanzien van passend onderwijs voor alle kinderen op een hoger plan brengen. Die

uitdaging zie ik, maar gelukkig zie ik dit ook bij onze schoolbesturen. We gaan hier voortvarend met hen samen mee aan de slag. De maatwerkplannen zijn hier een mooie praktische invulling van.

Voor wat betreft de voorschoolse periode is er een tweedeling in peuters die deelnemen aan een voorschoolse voorziening (peuterspeelzaal of kinderdagverblijf) en peuters die hier om financiële reden geen gebruik van kunnen maken. Vanuit mijn rol als wethouder vind ik het belangrijk dat alle peuters deelnemen aan een voorschoolse voorziening. Met de gerichte ontwikkelingsstimulering kunnen eventuele (risico's op) achterstanden vroeg gesignaleerd en aangepakt worden. Ouders worden ontlast en kunnen laagdrempelig voor eenvoudige opvoedingsvragen terecht bij leidsters.

Na de harmonisatie wordt het peuterspeelzaalwerk ook bereikbaar voor ouders met een smalle(re) beurs. Een open-einde regeling past binnen het onderwijskansenbeleid. Het zou kunnen dat we door stijging van het aantal deelnemende peuters het peuterspeelzaalbudget overschrijden. Gezien het oplopende rijksbudget voor de stimulering van de deelname van peuters (de zogenoemde "Asschergelden") aan het peuterpeelzaalwerk verwachten we dat de overschrijding slechts tijdelijk zal zijn.

Toezeggingen uit de commissievergadering van 13 september jl.

In de commissievergadering van 13 september jl. heb ik een aantal toezeggingen gedaan, die hierna verder zijn uitgewerkt.

Toezegging T17/198: Verhouding doelgroep- reguliere peuters

In de nota is de verhouding doelgroep- en reguliere peuters niet vastgelegd. Terwijl de huidige verhouding van 11 doelgroepeuters op 5 reguliere peuters vragen oproept.

De verhouding doelgroep – en reguliere peuters leggen we niet vast, omdat het aantal groepen waar VVE-peuters na de harmonisatie terecht kunnen ten minste verdubbeld wordt. Dit zal leiden tot een betere verdeling van zowel de reguliere- als de doelgroepeuters over alle peuterspeelzalen.

Overigens zullen organisaties de kwaliteit van de uitvoering moeten waarborgen. Mocht de verhouding binnen een groep leiden tot kwaliteitsverlies dan worden nieuwe afspraken voor die situatie gemaakt.

Toezegging T17/199 Hoe zet de voorschoolse educatie voor doelgroepeuters zich voort in het basisonderwijs?

In het kader van de doorgaande lijn is meer inzicht in de aansluiting van voor- op voegschoolse educatie belangrijk. Dit wordt door alle samenwerkingspartners onderschreven.

De scholen kunnen straks aanvullend op hun rijksbudget voor gewichtenleerlingen subsidie ontvangen voor hun maatwerkplannen. Uit deze maatwerkplannen moet duidelijk blijken het aantal 4- en 5-jarige leerlingen met een VVE indicatie en de wijze waarop de ondersteuning aansluit op de voorschoolse educatie van de leerlingen. Ook via de regiegroep gaan we in samenwerking met alle partners hier verder vorm en inhoud aan geven.

Toezegging T17/200

Krijgen i.v.m. de afhankelijkheidsrelatie de leidsters de inkomensgegevens van de ouders te zien? Worden afspraken gemaakt om de privacy van ouders ivm de bepaling van de hoogte van de ouderbijdrage te borgen?

Primair is het de verantwoordelijkheid van de uitvoerende organisatie de privacy van ouders te waarborgen.

De ouderbijdrage wordt niet door leidsters berekend, maar door een bestuurslid of de bestaande administratie van de organisatie. De leidsters hebben hier geen bemoeienis mee.

Organisaties dienen vast te leggen hoe zij de privacy van ouders waarborgen. Dit wordt door ons meegenomen in de op te stellen beleidsregels.

Uitvoering van deze administratieve handelingen door de gemeente is niet wenselijk. Het is voor ouders niet logisch om bij de gemeente inkomensgegevens aan te leveren. Bovendien heeft de gemeente geen direct zicht op wijzigingen en brengt dit veel bureaucratie en hoge kosten met zich mee. Slechts een enkele gemeente voert deze taken (veelal tijdelijk) uit. Waarbij de ervaring leert dat zij deze taken weer terug willen brengen naar de uitvoerende organisaties.

Toezegging T17/201 Betrekken van kinderopvangorganisaties

In het voortraject zijn de bestaande subsidiepartners betrokken geweest. Een van de partners biedt naast peuterspeelzaalwerk ook kinderopvang. Vanuit deze expertise hebben zij ook meegedacht in de beleidsvoorstellen.

Alle kinderopvangorganisaties in Hilversum hebben de nota Onderwijskansenbeleid op 26 juli ontvangen. Alleen Koningskinderen en Kindervilla hebben hierop gereageerd. Met Koningskinderen heeft een gesprek plaatsgevonden voor de commissievergadering van 13 september jl., waarna zij een schriftelijke reactie hebben ingediend. Naar aanleiding van mijn brief op de reactie van Koningskinderen en uw beraadslagingen gaan we nogmaals met hen in gesprek. Inmiddels heb ik alle kinderopvanginstellingen uitgenodigd voor een inhoudelijk gesprek over het Onderwijskansenbeleid en specifiek over de harmonisatie van de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk.

Hoe nu verder?

Het presidium heeft positief gereageerd op het verzoek van het college om het onderwijskansenbeleid te agenderen voor de raad van 27 september. Om uw raad te faciliteren heb ik de volgende acties ondernomen:

1. De toezeggingen aan uw commissie zijn in de nota onderwijskansenbeleid verwerkt en toegevoegd aan de vergaderstukken. Zie onderstaande bijlage van deze brief voor een overzicht van de aanpassingen in de nota;
2. Alle kinderopvangorganisaties zijn uitgenodigd voor een reflectie op het voorgestelde beleid;
3. Koningskinderen is uitgenodigd voor een vervolggeregprek;
4. We hebben van Bink en Versa een gezamenlijk bericht ontvangen waarin ze o.a. de inwerkingtreding van het onderwijskansenbeleid en harmonisatie per 1 jan 2018 onderschrijven. Deze reactie wordt toegevoegd aan de stukken.

Naast deze schriftelijke toelichting op ons besluit wil ik u graag een mondelinge toelichting geven en u de gelegenheid bieden eventuele vervolgvragen te stellen.

Dit kan op maandag 25 september van 19.00 tot 20.00 uur en op dinsdag 26 september van 18.00 tot 19.00 uur. Beide gelegenheden vinden plaats in de Tuinkamer van het gemeentehuis.

Hoogachtend,

E.G.J. van der Want
Wethouder Zorg

Bijlage: Aanpassingen nota Onderwijskansenbeleid

Overzicht aanpassingen in de nota Onderwijskansenbeleid n.a.v het advies van de adviesraad en mijn toezeggingen in de commissie van 13 september jl.

N.a.v. advies van de Adviesraad Sociaal Domein:

Bladzijde 7, tweede gedachtestreepje :

“Hierbij willen we voorkomen....” Is vervangen door “Hiermee....

Bladzijde 12 op een na de laatste zin:

Door te ontzorgen....gemeente. Is vervangen door: Het schoolmaatschappelijk werk draagt bij aan het ontzorgen en normaliseren van opvoedproblemen, waardoor het beroep op intensievere hulp van de gemeente vermindert.

N.a.v. toezeggingen in de commissie van 13 september jl.

T17/199

Bladzijde 14. Paragraaf 2.2 onderdeel 2 Schoolse periode (4-12 jaar)

Aansluitend aan:kan het aanvullende aanbod voor hen per school verschillen.

In het kader van de doorgaande lijn is meer inzicht in de aansluiting van voor- op voegschoolse educatie belangrijk. Scholen hebben de ruimte.....

Bladzijde 24. Paragraaf 5.2 Doel 6 na de tweede bullet is toegevoegd:

- Het aantal 4 en 5-jarigen met een VVE indicatie

T17/198

Bladzijde 41. Aansluitend aan tekst paragraaf 2:zo een vrije keuze van peuterspeelzaal. De huidige verhouding tussen doelgroep- en reguliere peuters (11;5) wordt losgelaten, omdat we uitgaan van een betere spreiding van zowel reguliere -als doelgroepeuters over de locaties. Organisaties moeten natuurlijk wel borg kunnen staan voor de kwaliteit. Mocht de verhouding reguliere -en doelgroepeuters tot kwaliteitsverlies leiden dan worden voor die situatie nieuwe afspraken gemaakt.